

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesførst

til

de offentlige Graminer

i

Ribe Kathedralskole

i Juli 1857.

Af

C. H. A. Bendtsen,
Skolens Rektor.

Indhold.

- Om den nye Skolebygnings Indvielse i September 1856.
 - Skoleestretninger for Året 1856—57.
-

Ribe 1857.

Trykt hos Chr. sal. Hyphoff.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବିଦ୍ୟାଲୟା

ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବିଦ୍ୟାଲୟା ପ୍ରକଳ୍ପ

ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫

୧୯

ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫

ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବିଦ୍ୟାଲୟା

ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫ ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫ ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫
ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫ ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫ ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫

ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫

ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫ ମୁଦ୍ରଣ ନମ୍ବର ୧୦୫

I.

Om Indvielsen af Ribe Kathedralskoles
nye Bygning
i September 1856.

2. a) {मानवीका विज्ञान विभाग},

निम्नों द्वारा

प्राप्ति करायें।

Fredagen d. 5. September 1856, som var bestemt til Indvielsen af den ifølge Lov af 28. Marts 1855 for Ribe Katedralskole opførte nye Skolebygning, forsamlede Skolens Lærere og Disciple sig først, Form. Kl. 10½, i det gamle Skolelokale, hvor ogsaa Skolens Eforder, Stiftamtmanden og Biskoppen, og dens Forstandere, efter Indbydelse af Rektor, indfandt sig. Her, hvor man var kommen sammen for at sige Farvel til den gamle Skole, talede Rektor saaledes:

„Skolens Lærere og Disciple have endnu engang forsamlet sig i denne Bygning, men det er ikke for at gjøre vor vante Skolegjerning, nej vi ere idag komne herhen for at sige Farvel til den gamle Skole. For sidste Gang ere vi da forsamlede paa dette Sted, hvortil saamange gode Mindre knytte sig fra Fortiden. I 130 Aar tjente denne Bygning til Skole for mange af Landets Sønner: saalænge er det siden, at Skolens navnkundige Rektor, Kristian Falster, i en festlig Førsamling indviede denne Bygning til sin Bestemmelse at være Lære-Aanstalt for den studerende Ungdom. Har den opfyldt sin Bestemmelse paa en værdig Maade? Har Kundskabens rene Kilde flydt her for lærvillige Disciple,

har Sædelighed og Guds frygt her haft Bolig? Se, Besvarelseren af disse Spørgsmål maaatte afgjøre, hvorvidt Skolen har svaret til sin Bestemmelse, men at undersøge dette i alle Enkeltheder kan ikke være min Hensigt i de faa Djebliske, vi endnu skulle dvæle her. Men jeg troer at kunne sige i Almindelighed, uden at frænke Sandheden, at Ribe Skole har et godt Ord paa sig fra ældre Tider af. Hvo kender ikke Falsters Fortjenester af Skolen, han som i 2 Henseender kan siges at være denne Skoles Grunder, først fordi han ved sit Bid forstod at bevæge veldædige Mennesker til at yde Bidrag til Skolebygningens Opsættelse, og dernæst, fordi han som Rektor bestyrede den med udmarket Dygtighed og hævede den højt i Anseelse blandt Landets Være-Anstalter. I 40 Aar virkede han paa dette Sted ved sine udbredte og grundige Kunstkaber og ved sin hele elskelige Personlighed til Held og Lykke for de Mange, der sogte hans Skole; over 200 unge Mennesker dimitterede han til Universitetet. I det Hele er der af denne Skole, siden Falsters Rektortid, afgaaet til Universitetet mellem 6 og 700 Studenter. Falster døde i Aaret 1752 og efterfulgtes af Rektor Lange, der kun i 4 Aar bestyrede Skolen. Dennes gode Navn og Rygte, der var grundlagt af Falster, opretholdtes under de 3 følgende Rektorer, de 2 Hanssener, Fader og Son, og P. C. Thorup. Under disse hæderlige Mænds Bestyrelse har Skolen dannet mange dygtige Fostersonner, der siden, efterat have fuldendt deres Studeringer ved Universitetet, have virket til Held og Gavn for Fædrelandet i forskellige Stillinger, og derved bidraget deres til at hædre den Skole, de skyldte deres første Dannelse.

Vi forlade saaledes en Skole med et godt Navn — men hvorfør forlade vi den nu? True maasee dens Tage og Mure med at styrte sammen over os, ligesom vore For-

fædre vare truede af den faldefærdige Bygning*), som stod her, før denne, den thura-falsterste, blev rejst? Nej, dennes Mure ere tykke og stærke, ja maaſte langt stærkere end den nye Skoles, men desuagtet ere dens Mangler mange og væsentlige: Klasserne, disse Bærelser, hvori vi daglig skulle færdes og virke, ere for faa og for smaa, og flere af dem ere mørke, fugtige og uhÿggelige at være i, og Gaardspladsen histude er altfor ringe til at kunne være en Forfristningsplads for de Unge, fort sagt, her blev for trægt for os at være. Og dertil kom, at den store Reform i Skolevæsenet af 1845 stillede langt større Forderinger til et vel-indrettet Skolelokale. Et saadant har nu aabnet sine Dørre for os og vi skulle nu gaa derhen for at bivaane dets højtidelige Indvielse af Stiftets højærverdige Bisrop. Men, værdige Medlærere og hjælpe Disciple, vi vandre til en Bygning, til hvilken ingen Minder huytte sig, af hvilken endnu ingen Discipel er udgaet til Universitetet, til en Skolebygning, som endnu ingen Historie har. Vi, Skolens nuværende Lærere og Disciple, vi skulle grundlægge dens Historie. Grundlægge dens Historie — hvilken alvorlig Opsordring til os Alle indeholdes iffe i denne Tanke! En Skoles Historie — det er Vidnesbyrdet om det Liv og den Virksomhed, som rører sig i den, men dens Liv og Virksomhed skal kjendes paa Disciplenes Dannelse og Oplærelse; efter Maalat af disse maa Skolens Virksomhed bedømmes; jo mere dannede og veloplærte Disciple der udgaa af Skolen, desto bedre opfylder Skolen sin Bestemmelse og desto bedre vil det Vidnesbyrd blive, som engang skal indtegnes i Historiens Bog. O, at vi da Alle, Lærere og Disciple, levende og

* I fr. Indbydelseskrift til Højtideligheden paa Ribe Kathedralskole i Anledning af den nye Skolebygnings Indvielse d. 5. Septbr. 1856. Af C. H. A. Bendtsen. S. 8 ff.

alvorligt ville stille os dette for Øje! at vi Alle med utrættet Glid og rastløs Midkjærhed ville rogte vor Gjerning i den nye Skole — o da skal heller ikke Belsignelsen herovenfra udeblive!

Med dette højtidelige Forsæt ville vi nu synge vort Farvel til den gamle Skole, altid bevarende den i en kjærlig Erindring, og saa herefter trostig gaa vor daglige Gang til vor Gjerning i den nye! —

Herefter blev følgende af Adjunkt Jacobi forfattede Sang assungen:

Mel. Heiligt er den Himmel blaa,

Herligt er det rige Væld,
hvor vi øse til vort Held
Kundskabs aandelige Skatte,
som os lære ret at fatte
Livets Indhold og dets Værd.

Her den Kilde venligt flos
med sin Drif saa sund og sød,
hvoraf Mangen alt har drukket,
hvor og vi vor Tørst har slukket
ester Kunst og Videnskab.

Derfor end et Djeblit,
for til nye Sted vi gif,
dyæled vi paa disse Steder,
hvor de milde Aandens Glæder
vi saa mangen Gang har nydt.

Gamle Skole! far da vel! —
— Maatte vi nu til vort Held
altdiæ efter Sandhed tørste
som det Sidste som det Første!
— dertil, Herre! styrk os Du!

Derpaa gif alle de Tilstedeværende i Proceszion til den nye Skole, hvor imidlertid en Forsamling af Herrer og Damer var kommen sammen for at bivaane Indvielseshøstideligheden. Efterat følgende af Adjunkt d'Origny forfattede Sang var assungen af Skolens Disciple med musikalst Akkompagnement:

Mel. Meyses Romance No. 51.

Hvad var, o Gud! vort største Værk
og al den Kunst, som vi øve,
hvis Du ej gjorde Haanden stærk,
saatidt vi Din Bistand behøve.

Du har jo fulgt den gamle Gaard
med hærligt Fadersøje,
den stod saa trygt de mange Åar
ved Naade og Hjælp fra det Høje.

Den Gjerning, som der røgtes blev,
om tro vi den monne fremme,
det ind i Livets Bog Du skrev,
der skal det ej gange i Glemme.

Saa stræbe vi mod Maaleet frem,
befalende Dig vore Veje;
thi skifte vi end her vort Hjem,
du har dog et bedre i Eje.

besteg Hs. H. Hr. Bisshop Daugaard Talerstolen og holdt følgende Indvielsetale:

„Naar man i en Tid, i hvilken de timelige og materielle Interesser især gjøre sig gjeldende, ja synes at ville tage alle Menneskets baade aandelige og legemlige Kræfter i Beslag, dog ikke ganske vil nægte Kunstdæk, Vidensdæk og

boglig Kunst sin Ret, men give den, hvad Noes ver synes at tilkomme den, saa betragter man den fra den Side, hvorfra den under Hensyn til hine Interesser bedst lader sig anbefale, eller hvorfra der dog hentes en, som det synes, nødvendig Undskyldning for, at saa megen Tid og Flid anvendes derpaa, og man siger da, at Kundskab er Magt. Derned har man nævnet et Ord, som altid har en god Klang i Menneskets Øre, og maaske ikke mindst paa en Tid, der sværmer for Friheden. Herligt lyder vistnok Frihedens Navn for os alle og i denne Tid især har den mange Tilbedere og mange Talsmænd; men naar Sandhed skulde si ges, saa lyder dog vel „Magt“ i Manges Øren bedre end Frihedens skønne Navn, da Magten ofte for Frihedens meest højrostdede Herolder lægges i Frihedens Baggrund som det meest Lovende og meest Løkkende. Men med alt dette er der en betydningsfuld Sandhed i det Ord: Kundskab er Magt. Vi ville, i det vi her dectlage i en Fest til Indvielse af et Sted, hvor boglig Kunst skal dyrkes, og hvorfra Kundskab skal udbredes, anvende nogle saa Djeblikke til at overveje Betydningen af denne Sætning.

Fra dette Huses Ærestole skal udbredes Kundskab til Naturens Rige, til dens Kreaturer og Love, til disses Anvendelse i Menneskelivet, og til Naturens Frembringelser. Vi ønske de Unga til Lykke, at de skulle undervises herom, at de skulle faae deres Øjne opladte for Naturens Rigdom og Magt, og vi Øldre beklage, at det ikke er skeet saaledes i vor Ungdomstid. Thi det er jo Kundskab til Naturen, der har udrettet de store, de vidunderlige Ting, hvortil denne Slægt er Bidne, hvorfaf den drager saa stor Nutte, og hvorved den synes berettiget til at hæve sig over alle tidlige. — Det er denne Kundskab, det skyldes, at Jorden i pore Dage langt anderledes end i tidligere tvinges til at

give dens Dyrkere, hvad den formaaer, og at blive i langt højere Grad end for en Kilde til Lykke, til Velvære og til Livsnydelse. Det er denne Kunstdstab, det skyldes, at Himmellegemernes Baner ere udmaalte og deres Gang beregnet og bestemt med en Sikkerhed, som maa forundre. Det er den, det skyldes, at de fjernehste Steder paa Jorden ere rykkede nær sammen, idet man næsten med vindens Lethed farer fra Sted til Sted til Vands og til Lands, og at man kan tale med den, der er mange Mile borte fra os, som om han stod og lagde sit Øre til vor Mund. — Det er vist nok sandt, at de store Aander, i hvilke Naturkundskaben saaledes bliver frugtbar til Menneskeslægtens Ere og Held, fødes sjeldent, og at det ikke kan ventes, at den Undervisning, som gives i vores Skoler, hyppigt skal fremkalde saadanne, men allerede det at forstaae, hvad hine store Aander have udtænkt, udfundet og lært, og at kunne gjøre Anwendung deraf i Livets forskjellige Stillinger er noget Stort og Herligt; og at denne Undervisning og dens Frugt, Naturkundskaben, kan bidrage til stedse mere at udvisle og frugtbargjøre Opfindelserne, derpaa funne vi saa meget mindre twile, som vi jernligen have Exempel derpaa. Men denne Undervisnings almindelige Frugt er det dog, at den Enkelte, som opløres, faaer i det Mindste Glæden af at føres ind i disse Naturens Hemmeligheder; han seer, at den Kundstab, han erholder, er ham et nødvendigt eller dog et højt vigtigt Middel til hans timelige Lykkes Besordring; han seer, at det at hjælpe Naturen er at have Magt og Raadighed over den og at kunne gjøre sig den underdanig efter Skaberens Ord til de første Mennesker,

Paa dette Sted skal meddeles Undervisning i Historie og Sprog. Denne Undervisning vender sig til Naturen i os selv og i vores Lige, til den menneskelige Aand og det

menneskelige Liv, at det kan blive den Unge flart, at intet Menneskeligt skal være ham fremmed. Han gjøres bekjendt med Menneskelivet i dets mangfoldige Skifleser, med den menneskelige Tænkning og dens Frugt gjennem alle Tidsalder, han bliver bekjendt med den menneskellede Aands Forvildesser og Daarligheder og lærer at see, hvor dybt det Væsen kan synke og er sunket, hvem Magt og Herredomme over Jorden og al Skabningen paa den og over al Naturen tilkommer; og medens han lærer at kjende Meget i Menneskelivet, som han maa vende sig fra med Afsky og Rædsel, saa vandrer han og med dem, som have været vor Slægts Prydelses og dens Førere, som have bidraget til at danne og forædle den, som selv midt under Hedenskabets Forvildelse og i dets Mørke have under Guds opdragende Forsyns Maade bevaret og fremelset noget Edelt og Godt. Man læser paa hvert Blad i Historien en Advarsel mod at have Lyst til det Onde, som saa Mange have havt Lyst der til, men ogsaa paa nogle af dens Blade om det Gode, der kan glæde og quæge Hjertet, der kan oplive det Godes Spire deri og give den Næring. — Naar man sysselsætter sig med de gamle Sprog og læser det Skønneste, det Bitigste, det Bedste, som er skrevet i dem, da høstes der baade Glæde og Belærelse veraf, medens man dog let føres til den Erfjendelse, at det Højeste og Edleste savnes deri, fordi den sande Guds Kundskab mangler, og at meget Slet blander sig i det Gode. Skulde der være Fare for, at disse Skrifter skulle smitte ved deres Fejl, at de skulle føre til Vanstro og Usædelighed? Jeg maa dog snarere mene, at de i den dueelige og christelige Lærers Haand ville være et Middel til at føre den unge Sjæl stedse nærmere til sin Gud og til Erbodighed for hans Billie. En af de gamle Kirkesædre har sagt, at Skolelærere og Andre, som gave

Underviisning i de hedenske Videnskaber, understøttede Af-guderiet, fordi de hyppigt maatte beskjæftige sig med Guder-ne. Et er det, siger han, at lade sig undervise i den he-denske Lærdom, et Undet at undervise deri; thi ved det Sid-ste stadtæster den Christne og anbefaler den. — Jeg holder dog for, at der ikke er megen Anledning til at dele denne Frygt med ham, hvorvel vi ikke foragte den Advarsel, som ligger i hans Ord. Vi funde fun da foruroliges af denne Frygt, naar Læreren var forladt af Christendommens Aaland og havde ingen Tro. Men den christelige Lærer vil benyt-te sin Underviisning saavel i de Gamles Skrifter som i Hi-storien til Aalandens sunde og sande Oplysning, til at bi-bringe sin Lærling Kundstab til Mennesket og til Verden og saaledes dygtiggjøre ham til at udrette, hvad han her i Tiden finder sig kaldet til. Saaledes bliver ogsaa denne Kundstab Magt, en Magt, fra hvis Misforstaelse og skam-melige Misbrug i en syndig Klogstabs Tjeneste vi vel ikke kunne see bort, men hvis Vigtighed vi altid maa erkjende, aldenstund enhver af os skal udrette Noget for, med og ved Andre og altsaa behøver Forstand og Viisdom til saaledes at omgaaes med Verden og Menneskene, at han kan naae det Maal, han har eller bor have for Øje.

Men dersom Underviisningen i vore Skoler blev sta-aende ved Kundstab til Naturen, til Verden og til Menne-sket, dersom den blev staende paa reen menneskelig Grund, da maatte vi, hvor højt vi endog vilde sætte denne Kund-stabs Værd, dog tilstaae, at det Bedste, det Højeste fattedes, den Kundstab, som skal give al anden Kundstab sin Aflut-ning og Fulddelse og lade erkjende, at Naturen og Menneske-livet ikke er et Spil af ubevidste Kræfter. Religionskund-stab er Magt i højeste Forstand. Den er en Magt over det, som det er os vanskeligst men vigtigst at have Magt

over, over os selv, over vort Sind og vort Hjerte. Det den lærer os, at Gud er alle Tings Begyndelse og Ende, at han er Kilden til det Herredomme, Mennesket har over Naturen og Alt hvad der er omkring ham, at det er Gud, der har givet Mennesket saadan Magt, fører den Tanken over fra Naturens til Maadens Rige, dets Hemmeligheder og Dybheder og lader os foruden at kjenne Naturens og Menneskets Skaber og Herre, hans Viisdom og Magt og saa kjenne hans Kjærlighet og det Aalandens Samfund, han har stiftet med Menneskene, og hvorved han styrker Menneskets svage Krefter til at ville og at udrette, hvad det bør efter hans hellige Willie, men hvad det ej formaar ved sig selv. Denne Kundstab er Magt; thi medens den vel nærmest gaaer ud paa at oplade vore Djne for vor Svaghed og Afmagt, saa viser den os og, hvorledes vi kunne blive stærke, saa fører den os til ham, hvem Magten allene tilhører, og fra hvem den skal udgaae til os, ham i hvis Samfund vi allene under daglig Narvaagenhed og Strid og daglig Bon kunne vorde stærke. Den Kundstab, vi begyndte med at priise, kan blive os en Magt til at give og bevare — skønt ikke uden Bistand og Belsignelse herovenfra — det timelige Livs Lykke, men Kundstaben om Gud og den, han udsendte, Jesus Christus, bliver os en Magt til midt i Timeligheden at give det evige Liv. Skulde vi tænke os Besen til denne Kundstab lukket her? skulde vi tænke os, at den i den lærde Undervisning blev forsømt eller sat tilside? Nej, men skulde denne Kundstab ikke staae endog som den højeste og ypperste blandt dem, som skulle meddeles indenfor disse Mure, da burde jeg ikke staae her for paa Embeds Begne og i den christne Kirkes Navn at indvie Stedet og nedbedre den treenige Guds Belsignelse over det. Nu gjøre vi dette i det Haab, at de, som her

skulle sørge for Ungdommens Underviisning nu og i Fremtiden, ville see til, at Skolens Lærlinge aarsøres til at trægte først efter Guds Rige og hans Retfærdighed, nu udtale vi det Haab, at d', i hvis Hænder Underviisning i Troens hellige Sandheder nærmest lægges, ville drive den med saadan Troskab, at de kunne forsøre det baade for de Unga selv, naar de i deres modnere Aar tænke tilbage paa Skolen og den Besledning, som denne gav dem, og ere i Stand til at bedømme det Arbejde, som her blev anvendt paa deres Uddannelse for Tid og Evighed, og for den Gud, som besøede dem de unge Sjæle at undervise om det, som angaaer hans Rige. I dette Haab og i det gode Ønske for Skolen, som det indslutter i sig, antager jeg, at I alle, som ere her tilstede, deelstage, og at I ville forene Eder med mig i Bon til Gud om hans Belsignelse over dette Huus og dets Gjerning igjennem alle Tider.

Saa indvier jeg da paa mit Embeds Begne dette Sted til et Søde for Videnskab og boglig Konst og alt, hvad der danner Aand og Hjerte, i Navn Gud Faders, Sons og Hellig Aands. Guds Belsignelse hville over Ribe Cathedralskole igjennem mange Slægter! Vi have bygget her paa hellig Grund, paa en Grund, som forlængst af Fædrene har været udtaget og helliget til dette Brug, vi have bygget under gode Auspicier, idet vi have lagt det Nye ved det Gamles Side og sluttet det tæt til det, der byggedes til en lignende Bestemmelse for maaesse mere end et halvt Aartusinde siden, og der endnu bevarer deres Minde, som byggede det, vi have ført Ribes ærværdige Cathedralskole tilbage til dens gamle, dens fra forдум bestemte Plads. Den være nu, Du almægtige Gud! din Baretaegt overgivet og anbefalet! Belsignet være dette Sted for de Lærere, som nu og i Fremtiden skulle virke her, at de maae

have sand Glæde og see god Frugt af den Gjerning, Du har givet dem at udrette; velsignet være det for Færlinge, at de maae i en lykkelig Barndom og Ungdom leve inden dets Mure og under Lærere, begavede med Dygtighed og Sindighed, besselede af Alvor og Mildhed og af sand Kjærlighed, samle sig Kundskab og Dannelse og Biisdom nyttig for det Liv, som er, og for det, som kommer! Ja, Du treenige Gud give denne Velsignelse rigelig! Du velsigne Kongen og dem, som staae ham nær, og som have havt Deel i det her fuldendte Værk! Du velsigne vort kære Fædreland og denne vor gamle Stad ogsaa fra dette Sted, at hvad her arbejdes, maa medvirke til Landets Held og til Stadens Ere! Hør vor Bon af Naade for Jesu Christi Skyld! Amen i hans Navn."

Højtideligheden sluttedes med Afsyngelsen af følgende af Adjunkt d'Origny forfattede Sang:

Mel. Weyses Romance No. 51.

Bor Skole rejst sig har af Ny
til Landens Værk at opbygge,
dens Mur og Tag os give Ly,
at vi maa faa Baet i dens Skygge.

Som Arv vi tog fra svunden Tid
et Navn, der nævnes med Ere;
at hævde det ved ørlig Flid
det skal vor Idret nu være.

Med Bliffet vendt mod Fortids Daad,
med Tak i Sind og paa Læbe,
vi styrkes vil ved Fædres Raad
og frem mod det Gode saa stræbe.

Til Bon, o Gud! i denne Stund
 vi Sind og Hjerte vil samle:
 Du signe nu den nye Grund,
 som Du har velsignet den gamle.

Siden afholdtes i det nye Skolesokale en Festdiner paa
 henved 60 Rouverts, og om Aftenen var Bal for Disciplene.
 Til disse Høstideligheder havde Ministeriet bevilget Pengemidlerne.

କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା
କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା
କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା
କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା

କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା
କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା
କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା
କାନ୍ତିରମେଳି ପାଦରୀ କରିଲା

III.

Skoleefterretninger
for 1856--57.

III

TOOKINATH SASTRI

NO PAGE NO.

I. Examiner i 1856.

A Afgangsexamens første og anden Del.

I følge Skrivelse fra Kirke- og Undervisningsvæsenet af 14. Juni 1856 afholdtes den skriftlige Afgangsexamen efter følgende Schema:

Mandagen d. 23. Juni Form. Kl. 9—1: Udarbejdelse i Mestersmalet.

— — Efterm. Kl. 4—8: Geometrisk Opgave.

Tirsdagen d. 24. Juni Form. Kl. 9—1: Latinist Stil.

— — Efterm. Kl. 4—8: Tydsk Stil.

Onsdagen d. 25. Juni Form. Kl. 9—1: Arithmetisk Opgave.

— — Efterm. Kl. 4—8: Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Den mundtlige Afgangsexamen, som var bivaanedes af Undervisningsinspectøren Hr. Konferentsraad Madvig, afholdtes saaledes:

Tirsdag Efterm. d. 15. Juli.

I. Værelse.

II. Værelse.

Kl. 3 Latin.

Kl. 4 Fransk.

Examinator: Nestor.

Examinator: Adj. Jacobi.

Censorer: Hr. Pastor Schousboe

Censorer: Hr. Konferentsr. Mad-

Overlærer Niis.

vig, Adj. d'Origny.

Kl. 6 Hebraisk.

Examinator: Adj. Koch.

Censorer: Adj. Helms, Adj. Trugard.

Torsdagen den 16. Juli.

I. Værelse.

Kl. 8 Græst.

Examinator: Overlærer Niis.
Censorer: Hr. Konferentsr. Madvig, Adj. Kinch.

Kl. 3 Mathematik.

Examinator: Adj. Salto.
Censorer: Hr. Cand. polyt. Reimers, Adj. Jacobi.

II. Værelse.

Kl. 8 Geografi.

Examinator: Adj. Trugaard.
Censorer: Hr. Stiftamtmand Nielson, Adj. Koch.

Kl. 4 Tydsk.

Examinator: Adj. Helms.
Censorer: Hr. Konferentsr. Madvig, Adj. Kinch.

Torsdagen d. 17. Juli.

Kl. 8 Religion.

Examinator: Adj. Helms.
Censorer: Hr. Stiftsprovst Valzlev, Adj. Koch.

Kl. 8 Naturhistorie.

Examinator: Adj. d'Origny.
Censorer: Hr. Stiftamtmand Nielson, Adj. Salto.

Kl. 10 Historie.

Examinator: Adj. Koch.
Censorer: Hr. Konferentsr. Madvig,
Adj. Trugaard.

Kl. 2 Fysik.

Examinator: Adj. Salto.
Censorer: Hr. Cand. polyt. Reimers, Overl. Niis.

Til Afgangseramens anden Del indstillede sig esternevnte 5 Kandidater, som, efter at have underkastet sig Examens første Del i Aaret 1854, nu havde tilbragt 2 Aar i 7. Klasse:

1. Peter Mathias Gestbech, en Son af Møller Gestbech ved Lemvig, født i Lemvig d. 13. Februar 1838, optagen i Skolens 3. Klasse i September 1849.
2. Gilbert Mortier Kleisdorff, en Son af Kjøbmand Kleisdorff i Ribe, født i Ribe d. 26. April 1838, optagen i Skolens nederste Klasse i September 1847.
3. Vilhelm Tetens Krohn, en Son af Pastor Krohn i Hem i Salling, født i Hem Præstegaard d. 9. Decbr. 1837, optagen i Skolens 4. Klasse i September 1850.
4. Thorvald Julius Diderichsen, en Son af Toldinspektør Diderichsen i Holstebro, født i Nyborg d. 29.

April 1835, optagen i Skolens nederste Klasse i Øster
ber 1845.

5. Hans Gram August Stampe, en Søn af Pastor
Stampe i Nørre Nebel, født i Aastrup Præstegaard d.
17. Maj 1836, optagen i Skolens 3. Klasse i Sep-
tember 1848.

Til Afgangseramens første Del indstillede sig følgende
Disciple af 6. Klasse: H. V. Teisen, V. C. Schousboe,
M. A. Müssmann, C. W. Hansen, F. J. Grove,
L. A. W. Helms, J. A. Sparrevohn, C. A. Ramsing,
H. G. Tranberg, C. V. L. E. Trojel, W. H. Faber
og P. J. Hansen.

Opgaverne til den skriftlige Prove, der vare blevne Rekt-
or tilstillede fra Ministeriet under forseglede Kouverts, ere
folgende:

1. Opgave til Udarbejdelse i Mordersmaalet.

Allmindelig Charakteristik af de tropiske Landes Natur i
Modsatning til de tempererede Jordbelters.

2. Latinisk Stilopgave.

Da P. Dolabella som Proconsul styrede Provinsen
Asien, førtes en Dvinde fra Smyrna til ham, som anklæ-
gedes for ved Gift at have ombragt sin Mand og sin Son.
Hun tilstod, at hun havde begaaet den Forbrydelse, for
hvilkun hun anklagedes, men sagde, at hun havde gjort det,
fordi Manden og Sonnen i Forening havde dræbt hendes
anden Son, en herlig Ingling, som hun havde født i sit
førige Egteskab, og bad, at man vilde frikjende hende, da
hun havde taget en retfærdig Hævn over forbryderiske Men-
nester. Beviserne vare tydelige og tillede ikke at twile om,
at hun talte sandt. Dolabella forelagde¹⁾ Sagen for²⁾ sit

1) defer. 2) ad.

Raab; men ingen af Raadet vovede at votere¹⁾ i en saadan Sag, og Dolabella selv vidste ikke, hvad han skulde gisre; thi han troede ikke, at en Dvinde, der var overbevist om et dobbelt Mord, kunde frisindes og slippe uden Straf; og paa den anden Side kunde han ikke føre det over sit Sind at fordømme og affrasste en Moder, der næsten syntes at have adlydt Naturens egen Rosst. Han henviste²⁾ da Sagen til Athen til Areopagiterne, for at den kunde blive paademt af de meest øvede Dommere. Da disse havde undersøgt Sagen, bod de den anklagede Dvinde og Anklageren at vendte tilbage om hundrede Aar; da vilde de affige Dommen. Saaledes befriede de i Gjerningen den, som de ikke havde aabenlyst at frifinde. Denne Historie fortælles af Valerius Maximus og af Gellius i 12te Beg af det Værk, som han har givet Titlen „Altistre Nætter“.

3) Opgave til Oversættelse fra Latin paa Dansk. (Af Senecas 73. Brev med nogle Forandringer.)

Errare mihi videntur, qui existimant, homines philosophiae fideliter deditos contumaces esse et contemptores magistratum ac regum eorumve, per quos publica administrantur. E contrario enim nulli adversus illos gratiores sunt; nec immerito; nullis enim plus præstant re-rumpublicarum rectores quam quibus frui tranquillo otio licet. Itaque ii, quibus multum ad propositum bene vivendi securitas publica confert, necesse est, auctorem hujus boni ut parentem colant, multo quidem magis quam illi inquieti et in medio positi³⁾, qui multa principibus

1) sententiam dico.

2) relego.

3) in medio positus, som er sillet, lever midt i det offentlige Liv.

debent, sed multa etiam flagitant, quibus nunquam tam plene occurrere ulla liberalitas potest, ut cupiditates eorum exsatiet; crescent enim, dum implentur. Quisquis autem de accipiendo cogitat, oblitus accepti est; nec ullum habet malum cupiditas majus quam quod ingrata est. Accedit, quod nemo eorum, qui in republica versantur, quos vincat, sed a quibus vincatur, adspicit, nec tam jucundum iis est, multos post se videre, quam grave, aliquem ante se. Nec ambitio tantum insatiabilis est, verum cupiditas omnis. At ille vir sincerus et purus, qui reliquit et curiam et forum et omnem reipublicæ administrationem, ut ad ampliora secederet, diligit eos, per quos hoc ei facere licet, solusque eis gratuitum testimonium reddit. Quemadmodum præceptores suos veneratur ac suspicit, quorum beneficio ex inviis¹⁾) exiit, sic etiam hos, sub quorum tutela positus exercet artes bonas.

4. Opgave til tydſt Stil.

Karl den Store knyttede forbindelser med de mohammedanske Fyrster i Afrika og Asien for at lette de Christnes Stilling, der befandt sig under deres Herredomme. Han følte og handlede som Christenhedens første Konge og tog sig af²⁾ alle sine Troesbrodre i de fjernehede Lande og især i den hellige Stad Jerusalem. I dette Dicemed sogte han ogsaa at komme i venstabeligt Forhold med Chalifen Harun al Raschid og sendte først et Gesandtskab til ham. Men begge Gesandter døde paa Reisen uden at have naaet deres Bestemmelses Maal³⁾). Chalifen tog imidlertid Hensigten for Gjerningen. Karls Berømmelse fyldte Verden formeget

1) ex inviis, af uveisomme (ubanede) Egne (ɔ: af Uklarhed og Udfarelse).

2) sich jemand's annemen.

3) Ziel.

til ikke ogsaa at trænge igjennem til Høfset i Bagdad. Chalifsen tog derfor Anledning af Karls Keiserkroning til ved et eget Gesandtskab at ønske ham Lykke til hans Dphoelse. Han sendte ham imellem andre kostbare Forærlinger ogsaa en levende Elephant. De Gjenforærlinger, som Karl sendte Chalifsen, bestod i Heste og spanske Muuldyr, i friske Uldkapper¹⁾ af forskellige Farver, der, som han havde hørt, i Orienten vare meget søgte og betaltes dyrt, og i nogle større Hunde, der vare afrettede til Jagt paa vilde Dyr. Gesandterne, der overbragte disse Forærlinger, skulde tale til Bedste for²⁾ den hellige Grav i Jerusalem og for de døde valfartende Piligrimmes³⁾ Sikkerhed, og Harun var artig nok til at stenke Karl den Store den hellige Grav som et Bevis paa sin Agtelse.

5) Opgave i Arithmetik.

Man skal oplose Ligningen

$$+\sqrt{x+\sqrt{2ax-a^2}} + \sqrt{x-\sqrt{2ax-a^2}} = x - \frac{a}{2}$$

med Hensyn til x og prøve Rigtigheden af det fundne, idet hver Kvadratrad tages med det i Ligningen foran samme staende Fortegn.

Exempel 1) $a = 7$; 2) $a = 8$; 3) $a = 9$.

6) Opgave i Geometri.

En Trefants tre Sider have Værdier, der danne en Differentsrække (arithmetisk Progression) paa tre Led. Dens Areal er $\frac{3}{2}$ af en ligesidet Trefant med samme Perimeter. Hvor store ere dens Vinkler?

Eramens Udfald for samtlige Kandidater var følgende:

-
- 1) Ein Wollenmantel. 2) sich für etwas verwenden.
3) Pilger.

a. Afgangsexamens Anden Del,

hvilken tilligemed Karaktererne ved sammes første Del i 1854 for Tydst. Fransf. Geografi og Naturhistorie udgør den fuldstændige Afgangsramen:

	Hestbach, P. M.	Kleivadoff, G. M.	Krohn, B. Z.	Diderichsen, L. J.	Stampe, H. G. M.
Dansk	Mg.	G.	G.	G.	Mg.
Tysk	Mg.	Zg.	G.	G.	G.
Fransf.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.
Latin skrift.	G.	Zg.	G.	Zg.	Zg.
Latin mundl.	Mg.	G.	G.	G.	G.
Geograff	G.	Mg.	G.	G.	G.
Religion	G.	"	Zg.	Mg.	Mg.
Historie	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.
Geograff	Mg.	Mg.	Mg.	Zg.	Zg.
Aritmetif	Mg.	Zg.	Mg.	Zg.	Zg.
Geometri	Mg.	Zg.	Mg.	G.	Zg.
Naturfædre	Mg.	Zg.	Mg.	Zg.	Zg.
Naturhistorie	Mg.	G.	G.	G.	G.
Hovedførerst.	Første R. (88 Pointe)	Anden R. (56 P.)	Anden R. (63 P.)	Anden R. (69 P.)	Anden R. (55 P.)
Hedrafft	Mg.	"	"	"	G.

b. Afgangseramens 1ste Del.

	Tydst.	Fraust.	Geografi	Naturhist.
--	--------	---------	----------	------------

Teisen, H. B.	Mg.	Ug.	Ug.	Mg.
Schousboe, B. C.	Mg.	Mg.	Ug.	Ug.
Mussmann, M. A.	Mg.	G.	Mg.	Mg.
Hansen, C. N.	Mg.	Mg.	Mg.	G.
Grove, F. J.	Mg.	Mg.	G.	Mg.
Helms, L. A. N.	G.	Mg.	G.	Mg.
Sparrevohn, J. A.	G.	G.	G.	Mg.
Ramsing, C. A.	Mg.	Mg.	G.	Mg.
Tranberg, H. G.	Mg.	Mg.	Ug.	Mg.
Trojel, C. B. L. E.	G.	G.	G.	Mg.
Faber, W. H.	Tg.	G.	Tg.	G.
Hansen, P. J.	G.	Mg.	Tg.	Mg.

De 11 af disse Disciple, som efter dette Resultat af Afgangseramens første Del gjorde en tilfredsstillende Examens i de øvrige Skolefag, opflyttedes i 7. Klasse. Da dette ikke blev tilfældet med W. H. Faber, udmeldtes han af Skolen.

B. Offentlig Varsexamen for 1855—56. Dimission og Translokation. Halvaarsexamen i Decbr. 1856.

Den offentlige Varsprove for Året 1855—56 blev afholdt paa sædvanlig Maade i Juli Maaned, fra d. 9. til d. 19., i Overensstemmelse med det Schema, som findes aftrykt i forrige Vars Program S. 54 ff. Som overordnede Censorer, indbudne af Rektor, vare efternevnte Herrer tilstede: Stiftamimand Nielsen, Stiftsprovst Balslev, Kancelliraad, Borgemester Pontoppidan, Pastorerne Balslev, Hjort, Jørgensen, Lindhardt, Schousboe, Toldinspektør, Ritmester Trojel, Amtsforvalter Bergh, Kjøbmand Müller, Redaktør Syphoff, praktiserende Læge Bech,

Prokurator Gerslev, Studenterne Aagaard, Daugaard, Hviid, Müller og Salto.

Halvaarskramen i Decembr 1856 indskrænkedes iaa til en skriftlig Prove alene, nemlig for 7de Kl.: dansk Stil, latinist Stil, latinist Version, arithmetisk og geometrisk Opgave; for 6te Kl.: dansk Stil, lat. Stil, lat. Version og tydsk Stil; for 4de og 5te Kl.: dansk Stil, lat. Stil, tydsk Stil; for 3die Kl.: dansk Stil og tydsk Stil; for 2den Kl.: dansk Stil og tydsk Diktat; for 1ste Kl.: dansk Stil. For at faa en Oversigt over Disciplenes Flid og Fremgang i det forløbne Halvaar, gaves for 7de og 6te Klasses Vedkom- (i hvilke der ikke gives daglige Karakterer) hver Discipel af Faglærerne en Skjønskarakter for hvert af de mundtlige Fag, og i de 5 nederste Klasser gaves i de forskjellige Fag hver Discipel en Middelskarakter, udregnet af samtlige Karakterer i hvert Fag for hele Halvaaret.

Bed den efter Examen foretagne Translokation uddeltes tillige Flidsbeløninger og Understøttelsespotioner af det Nijsenske Legat, hvorom nedenfor vil findes en detailleret Beretning.

2. Om Undervisningen og Fagsordelingen. Af- og Tilgang i Lærerkolleget.

Medens Undervisningen i det Hele har været ledet paa samme Maade, som i de nærmest foregaaende Aar, har enkeltevis fun den Forandring i forrige Aars Fag- og Timefordeling fundet Sted, at Rektor har havt Undervisningen i Grek i 5te Klasse og Overlæreren i Stedet derfor præført Latin med Grammatik og Stil i 6te Klasse. Fysik i 7de Kl. A har afgivet 1 af sine tidlige 4 Timer, og det er derhos paalagt Faglæreren at arbeide hen til, at det Samme til næste Aar kan blive Tilsældet med 7de Kl. B.

Før de ikke studerende Disciple af 4de og 5te Kl. har der iaaar med Ministeriets Samtykke og imod speciel Timebetaling til vedkommende Lærere, som derved fik mer end 24 ugentlige Timer, været sorget saaledes, at de i 10 af de Timer, som ellers varer bestemte til Latin og Græst, fik særskilt Undervisning i Dansk (1 Time), i Geografi (1 Time), i Tydsk, Historie, Naturhistorie og populær Naturlære (hvert af disse Tag 2 T.). Derimod funde Ministeriet ikke stjænke sit Samtykke til et andet Forslag af Rektor om at dele Undervisningen i de gamle Sprog i 7de Klassé saaledes, at denne gives særskilt for det ældre og særskilt for det yngre Hæld af Disciple.

Fordelingen af de enkelte Undervisningsfag og de ugentlige Timer har efter den af Ministeriet approberede Lektionsplan været følgende:

Rektor Bendtsen: Latin i 7de, poetisk	
Latin i 6te og Græst i 5te Klassé	18 Timer.
Overlærer Riis: Græst i 7de, 6te og 4de Kl., prosaist Latin i 6te, Latin i 5te Kl.	29 T.
Adjunkt Jacobi: Fransk i 6te—2den Kl., Dansk i 5te—3die Kl., Arithmetik og Regning i 3die Kl.	27 T.
Adjunkt Salto: Mathematik i 7de—4de Kl. og Naturlære i 7de Kl.	27 T.
Adjunkt Rinck: Latin i 4de og 3die Kl., Tydsk i 2den og 1ste Kl.	29 T.
Adjunkt d'Origny: Naturhistorie i 6te—1ste Kl. samt Kalligrafi i 4de—1ste Kl.	25 T.
Adjunkt Helms: Religion i alle Klasser, Tydsk i 6te—3die Kl.	26 T.
Adjunkt Koch: Dansk i 7de, 6te, 2den	

og 1ste Kl., Historie i 7de-4de Kl., Hebraist i 7de Kl.	28	T.
Adjunkt Trugaard: Geografi i 6te-1ste Kl. og Historie i 3die-1ste Kl.	23	T.
Organist Hansen: Sang med hele Skolen	4	T.
Skolelærer Raben: Praktisk Regning i 2den og 1ste Kl.	8	T.
Tegnelærer Bock: Geometrisk og Fri- haandstegning	6	T.
Gymnastiklærer Voigt	6	T.
Hvormange Timer der iaaar ugentlig har været tildeelt hvert enkelt Fag, viser følgende Liste:		
Fagene: 1.Kl 2.Kl. 3.Kl. 4.Kl. 5.Kl. 6.Kl. 7.Kl. Summa:		
Religion 2 2 2 2 2 2 2 11 T.		
Dansk 6 4 3 2 2 2 3 22		
Tydk 6 5 3 3 3 3 = 23		
Franck = 5 4 2 3 3 = 17		
Latin = = 9 9 9 8 A-1) 9) 45		
Græsk = = = 5 5 5 5 20		
Hebraist = = = = = = A-2) B-2) 4		
Historie 3 3 3 2 2 2 3 18		
Geografi 3 3 2 2 2 = 14		
Mathematik 4 4 3 4 4 4 A-4) B-4) 31		
Naturlære = = = = = = A-3) B-4) 7		
Naturhist. 3 3 2 2 2 3 = 15		
Kalligrafi 4 3 2 1 = = = = 10		
Tegning 2 2 1 = = = = 6 ¹⁾		
Sang 2 2 2 2 2 2 1 4 ¹⁾		
Gymnastik 2 2 2 2 2 2 2 6 ¹⁾		
	37 38 38 38 38 38 35 256 ²⁾)	

1) Foruden Tegneundervisningen i de 3 nederste Klasser har der været en førstskit Tegnetime for dem af de højere Klassers Disciple, som havde lyst til at gaa videre i Tegnekunsten. En hver Disci-

Under 14. December 1856 bestifkedes Adjunkt Jacobi til residerende Kapellan ved Ribe Domkirke og Sogneprest for Seem Menighed. Skolen har i ham mistet en dygtig og nidsjær Lærer; i 14 Aar virkede han med Held ved Skolen, navnlig som Lærer i Dansk og Fransæ.

Under 21. Febr. 1857 konstitueredes Cand. theol. J. A. Fischer til Lærer i Adjunct Jacobis Sted, og d. 14. Marts næstefter tilstrædte han sine Funktioner ved Skolen. I Bakancen vedblev, med Ministeriets Samtykke, Hr. Jacobi Undervisningen, ligesom han ogsaa indtil videre har beholdt den arithmetiske Undervisning i 3die Klasse imod sædvanlig Timebetaling.

Bed at indføre Hr. Fischer i Skolen d. 14. Marts talede Rektor, efterat Morgen-Lovsangen var affsungen, omrent saaledes:

„Jeg skal idag, før vi begynde vor Dagsgjerning, have den ære at indføre i Skolen vor nye Lærer, Hr. Fischer; jeg gjør dette med Glæde, thi jeg er overbevist om, at Skolen i Dem, Hr. Fischer, har fået en Lærer, som vil udnytte sin Plads til almindelig Tilsfredshed såvel hvad Hæfteskaber som Øvelse i at undervise og omgaæs Disciple angaaer.

Deres Fag her ved Skolen blyve Fransæ i alle fransæ-læsende Klasser og Dansk i 3die, 4de og 5te Klasse, de samme Fag altsaa, som deres Formand, nuværende Pastor

pel, som har Syngestemme, har haft 2 Timers Undervisning i Sang, undtagen Disciplene af øverste Klasse, som kun møde i den Time, da der er Fællessang. I Gymnastik har hvert af de tre Partier haft 2 Timers Undervisning.

2) Til denne Sum maa endnu legges de 10 Timer, der, som ovenfor bemærket, ere anvendt til førstslit Læsning med de ikke studerede Disciple.

Jacobi, i en Række af Aar har haft og med Dygtighed doceret. Hr. Jacobi vil intil videre beholde den arithmetiske Undervisning i 3de Kl.

Hvad nu først den franske Undervisning angaaer, da vil upaatvivlelig Deres Ophold gjentagne Gange i Frankrig have bidraget Sit til at klare Afskilligt for Dem hvad angaaer Sprogets Udtale og Bendinger i Talen; men De vil dog vist med mig være enig i, at det kun er et stedse fortsat Studium af Sprogets Litteratur, der nærer og udvider den dybere Sprogfundskab. De vil, som jeg sagde, komme til at lede den hele Undervisning i Sproget fra Begynderklassen af til den Klasse, hvor Undervisningen sluttet, og Afgangsprøven af Disciplene skal aflagges: der ligger i dette Arrangement unægtelig en vis Tilfredsstillelse for Væren, men tillige kommer faaledes Ansvaret for Disciplens Fremgang i Sproget alene til at paahvile Dem som eneste Faglærer deri.

Som Lærer i Dansk i Mellemklasserne vil De faa en vigtig Del i Undervisningen i Modersmaalet: De vil faaledes for det Forste komme til at afslutte den egentlige grammatiske Undervisning med tilhørende Analyse; dernæst maa Deres Bestræbelser sørdeles være henvendte paa, at Disciplene lære en logisk rigtig, en ren og flydende Opsætning samt en korrekt og smagfuld Recitation af Vers tillsigemed den fornødne Kundstab om den danske Metriks Grund sætninger og om de forskjellige Digtarter. Dertil kommer den vigtige Dispositionslære, idet Disciplene skulle lære at affatte Dispositioner til de forskjellige Slags Opgaver, som forelægges dem til Udarbejdelse; endelig skulle Disciplene ogsaa føres ind i den nordiske Mythologi, som afgiver et indholdsrigt og interessant Undervisningsstof.

Bed at sammenfatte alt dette, som vil blive Gjenstand for Deres Undervisning, vil det sees, at De ikke faaer noget ringe Bidrag at yde til Summen af de Kundskaber, som skulle bibringes vore Disciple, for at de gradevis kunne opnaa den almindelige Dannelsel og aandelige Modenhed, som udfordres til engang i sin Tid med Held at funne benyttet den akademiske Undervisning.

Men ligesom jeg ikke twivler paa, at De, Hr. Fischer, vil anvende Deres bedste Flid og Uimage for, at det for de forskellige Klasser afflukne Maal af Kundskaber kan naaes, saaledes vil jeg paa den anden Side opmunstre Skolens Disciple til alvorlingen at stræbe efter at vinde deres nye Lærers Bifald og Belvillie, saavel ved en stadig Flid hjemme og Opmærksomhed paa Skolen som ved en sædelig Opførsel. Jeg kan forud forsikre Dem, at De her i Skolen vil finde mange flittige og lærvillige Disciple, som ikke behøve at manes, men jeg skal heller ikke fordolge, at De vil træffe enkelte doyne og uordentlige; disse sidste vil jeg isærdeleshed anbefale til Deres som til de øvrige Læreres Opmærksomhed og Alarmaagenhed, og jeg vil bede Dem at bidrage alt Deres til, at de kunne komme paa den rette Vej og vendte tilbage til god Skif. — Held og Belsignelse være med Deres Virken i og for Skolen! —

Adjunkt Trugaard har iaar ansøgt hos Ministeriet og erholdt Tilladelse til for sit Helsbred at foretage en Reise i de sidste 2 Maaneder af indeværende Undervisningsaar imod at lade sine Timer besørge ved en Vikarius, hvortil var foreslaaet Cand. theol. P. Daugaard. Den 3. Juni begyndte Hr. Daugaard den paatagne Vikariering.

3. Disciplene.

Ved den offentlige Examen i Juli 1856 var Discipel-

antallet 76. Af disse afgik 5 efterat have bestaaet den fuldstændige Afgangseramen (s. S. 22) som Studenter til Universitetet; strax efter Examen udmeldtes Mr. S. P. H. Stürup af 7. Kl. paa Grund af Sygelighed, W. H. Faber af 6. Kl. og H. P. Høegh af 1. Kl. — Rest 68. Derimod optoges i Skolen ved det nye Skoleaars Begyndelse folgende 23 Disciple: L. F. A. Wimmer, og C. H. Campen, begge fra den nedlagte Skole i Kolding (7. Kl.); P. J. Pedersen og J. E. B. Warming, ligeledes fra Kolding (6. Kl.); J. L. Wraae ligeledes fra Kolding, P. C. D. Therkildsen og fra Frederiksborg Skole H. B. Aning, dog først i Decbr Maaned (4. Kl.); B. A. Bildsoe fra Kolding, H. M. N. Hjort, H. A. Johansen, H. C. M. Krarup, C. Ramsing, (3. Kl.); H. C. A. Bolvig, P. J. M. Dircks, J. B. Krarup, N. C. C. Tranberg, B. H. Winding (2. Kl.); L. C. Bergh, J. G. B. Lautrup, F. Nielsen, S. C. Riis, J. H. Stephenssen og J. S. L. Teutsch (1. Kl.). Saaledes begyndte Skoleaaret med en Frelvents af 91. I Aarets Løb ere 2 tilkomne, J. A. P. Jepsen og E. B. Tessen, og 12 ere udmeldte, nemlig M. A. Müssmann og F. J. Grove af 7. Kl., den første for privat at fortsætte Studeringerne i Kjøbenhavn, hvorhen Forældrene flyttede, den anden, for at gaa til Landvæsenet; C. B. Sørensen, C. B. Bendtsen, A. C. Quedens og M. Ballin af 5. Kl., den første og fjerde for at anbringes i Apothekerlære, den anden ved Landvæsenet og den tredie ved Handelen; G. A. Schousboe, L. T. Terkelsen og D. D. G. Bøgvad af 4. Kl., den første for at anbringes ved Landvæsenet, den anden ved et Haandværk og den tredie i Apothekerlære; A. B. Bayer, J. M. Lund og J. P. R. Boggild af 3. Kl., de to første, for at gaa tilsoes, den tredie, for at

lære Vandvæsenet. Saaledes vil Discipelantallet ved den offentlige Examens i Juli 1857 ifølge beløbe sig til 81, hvilke nu, i Juni Maaned, ere fordelede i de 7 Klasser saaledes:

VII Klasse.

- 1, Andersen, Peter Mathias Simonsen, en Son af Stiftsfasserer Andersen i Ribe.
- 2, Lindbeck, Jakob Borrig, en Son af Gaardejer Jan-nik Sørensen Lindbeck i Sønderfardrup.
- 3, Wimmer, Ludvig Frands Aldalbert, en Son af Told-assistent Wimmer i Flensborg.
- 4, Lind, Christian Vilhelm, en Son af Proprietær Lind til Ulf-sund ved Lemvig.
- 5, Lundsteen, Daniel Maximilian, en Son af Pastor Lundsteen i Aal.
- 6, Feddersen, Børent, en Son af Inspektør Feddersen paa Schackenborg.

Disse 6 Disciple agtehaar at indstille sig til Afgangsexamens sidste Del.

- 7, Tejsen, Hans Vilhelm, en Son af Pastor Tejsen i Lunde.
- 8, Schousboe, Vilhelm Carl, en Son af Pastor Schous-boe i Ribe.
- 9, Hansen, Claudius Nicolaj, en Son af Gjæstgiver Hansen paa Juellingsholm ved Vejle.
- 10, Helms, Ludvig Adam Nicolaj, en Son af Pastor Helms i Esbønderup i Sjælland.
- 11, Tranberg, Hans Gottfred, en Son af afdøde Borgermester i Ribe, Justitsraad Tranberg.
- 12, Campen, Carl Heinrich, en Son af Proprietær Cam-pen til Elfjærholm ved Kolding.
- 13, Sparrevohn, Jakob Antonius, en Son af Pastor Sparrevohn i Allerup.

- 14, Ramsing, Carl August, en Søn af Probst Ramsing i Darum.
- 15, Hansen, Poul Julius, en Søn af Pastor Hansen i Gjording.
- 16, Trojel, Christian Vilhelm Ludvig Emil, en Søn af Toldinspektør, Ritmester v. Trojel i Ribe.

VII. Klasse.

1. Pedersen, Peder Julius, en Søn af Skolelærer Pedersen i Outrup ved Varde.
- 2, Warming, Johannes Eugenius Bülow, en Søn af afdøde Pastor Warming paa Mands.
- 3, Terkelsen, Christian Laurits, en Søn af Smedemester Terkelsen i Ribe.
- 4, Nielsen, Rasmus Rudolf, en Søn af Apotheker Nielsen i Skive.
- 5, Fabricius, Ingvart Thøger, en Son af afdøde Pastor Fabricius i Hørrup.
- 6, Tobiesen, Leopold Ernst Ludvig, en Son af Probst Tobiesen i Thorstrup.
- 7, Albinus, Rudolf Emil, en Søn af afdøde Profurator Albinus i Varde.

Disse 7 Disciple underfaste sig iaar Afgangseramens første Del.

V.

- 1, Sørensen, Søren Jessenius, en Søn af Skolelærer Sørensen i Hørvad.
- 2, Bang, Theodor Suhr, en Søn af Justitiarius i Højsteret, Gehejme-Konferentsraad Bang i Kbhvn.
- 3, Sparrevohn, Martin August, en Broder til No. 13 i 7. Klasse.
- 4, Krag, Johannes Marturin, en Søn af afdøde Kjøbmand Krag i Ribe.

- 5, Sparrevohn, Hans Georg, en Broder til No. 13 i 7. Klasse.
- 6, Jacobi, Carl Hugo Edvin, en Son af Pastor Jacobi, Sognepræst til Seem og Kapellan til Domkirken i Ribe.
- 7, Tiedje, Detlev Peter Vilhelm Theodor, en Son af Forstelærer og Organist Tiedje i Witzwort ved Tønning.
- 8, Schousboe, Peter Solling, en Son af Pastor Schousboe i Gamst.
- 9, Andkjær, Charles Emil, en Son af Pastor Andkjær i Fohl.

IV.

- 1, Zwicke, Carl David Henrik, en Son af Skomagermester Zwicke i Ribe.
- 2, Therkildsen, Pauli Conrad Daniel, en Son af Sko-lelærer Therkildsen i Billum ved Varde.
- 3, Wraae, Jens Eskild, en Son af afdode Pastor Wraae i Beerst.
- 4, Stephensen, Thorvald August, en Son af afdode Byfoged i Varde, Overauditor Stephensen.
- 5, Bendtsen, Christian Thomas Poulsen, en Son af Skolelens Nestor.
- 6, Barfoed, Ove Nicolaus v. Esgen, en Son af Enkefrue Barfoed paa Søbygaard paa Aero.
- 7, Arns, Hans Baldemar, en Son af Distriktslæge Kammeraad Arns i Ringkøbing.
- 8, Olivarius, Frederik Theodor de Fine, en Son af Pastor Olivarius i Hodde.
- 9, Bøgvad, Dines Hjersing Rostrup, en Son af Toldassistent Bøgvad i Ribe.
- 10, Bjær, Ove Sofus, en Son af Justitsraad, Stiftsfysicus Kjær i Ribe.

11, Lautrup, Henrik Jacob, en Son af Proprietær Lautrup til Estrup.

12, Müssmann, Mathias, en Son af afdøde Proprietær Müssmann til Eisbøl.

De tre sidstnævnte ere ikke studerende.

III.

1, Bottiger, Louis Johannes, en Son af Pastor Bottiger i Sønder Omme.

2, Jørgensen, Hans Jørgen, en Son af Pastor Jørgensen i Hygum.

3, Ramsing, Christian, en Broder til No. 14 i 7. Klasse.

4, Jacobi, John Hippolyt, en Broder til No. 6 i 5. Klasse.

5, Krarup, Hans Christian Mathias, en Son af Probst Krarup, Sognepræst til Hygum og Houe Mhdr.

6, Stephensen, Olaf Christian Stephani, en Broder til No. 4 i 4. Klasse.

7, Riis, Peter Theodor Ditlev, en Son af Overlærer Riis i Ribe.

8, Friis, Andreas Carl Teilmann, en Son af Pastor Friis i Bilslev.

9, Johansen, Hans Adolph, en Son af Gaardejer Jacob Johansen i Forballum, Medolden Sogn.

10, Vogt, Falle Vilhelm, en Son af Kgl. Husfoged for Haderlev Vesteramt, Vogt i Toftlund.

11, Berg, Herman, en Son af Pastor Berg i Visby.

12, Hjort, Hans Michael Strandrup, en Son af Pastor Hjort i Brøns.

13, Bergh, Jakob Agerbæk Mathias, en Son af Amtsforvalter Bergh i Ribe.

14, Dircks, Carl Henrik Gustav, en Son af Fysikus Dircks i Tønning.

- 15, Bildsøe, Bernhard Andreas, en Son af Pastor Bildsøe i Tavlov.
- 16, Bech, Christian Frederik Emil, en Son af praktiserende Læge Bech i Ribe.
- 17, Tejsen, Engelbrecht Biggo, en Broder til No. 7 i 7. Klasse.
- 18, Nielsen, Gustav Peter With, en Son af Cand. philos. Nielsen i Ribe.

III. Klasse.

- 1, Tranberg, Niels Carl Christian, en Son af Gaardejer Tranberg i Kjærholz.
- 2, Jepsen, Jeppe August Poulsen, en Son af Kroejer P. Jepsen i Holsted.
- 3, Hansen, Ib Windfeld, en Son af Møller Hansen i Ribe.
- 4, Bolvig, Hans Christian August, en Son af afdøde Proprietær Bolvig, forhen Ejer af Kjergaard.
- 5, Krarup, Janus Balthazar, en Broder til No. 5 i 3. Klasse.
- 6, Petersen, Mathias, en Son af afdøde Proprietær N. M. Petersen, forhen Ejer af Ryssensten.
- 7, Lund, Christian Baldemar Troels, en Son af Herredsfoged, Overauditor Lund i Skjern.
- 8, Jørgensen, Jørgen Anthon Carl, en Son af Pastor Jørgensen paa Mandø.
- 9, Dircks, Peter Julius Merveide, en Broder til No. 14 i 3. Klasse.
10. Winding, Bendix Heseler, en Son af Gaardejer Winding i Hoved.
- 11, Gerslev, Hans Christian Lunov Baldemar, en Son af Prokurator Ferslev i Ribe.

12, Møssmann, Vilhelm, en Broder til No. 12 i 4. Klasse.

II. Klasse.

- 1, Stephensen, Johan Hilmar, en Broder til No. 4 i 4. Klasse.
- 2, Riis, Sofus Charles, en Broder til No. 7 i 3. Klasse.
- 3, Nielsen, Frederik, en Son af Stiftamtmand Nielsen i Ribe.
- 4, Hostrup, Hans Frederik Christian Karelius, en Son af Prokurator Hostrup i Ribe.
- 5, Teutsch, Joseph Sofus Lautrup, en Son af Kobbersmedmester Teutsch i Ribe.
- 6, Lautrup, Jens Geert Bolvig, en Broder til No. 11 i 4. Klasse.
- 7, Bergh, Ludvig Christian, en Broder til No. 13 i 3. Kl.

4. De i Skolenaret gjennemgaaede Pensia. Lære- og Lærebøger.

Religion.

VII. Kl. Matthæi Evangelium Kap. 1—20; Læses christelig-apostoliske Troesbekjendelse forfra til Christi profetiske Embede. Desuden ere flere Afsnit af N. T., navnlig af Pauli Breve gjennemgaaede, dels efter det græske, dels efter det danske Testamente, ligesom Kllassen og er gjort bekjendt med Hovedpunkterne af Kirkens Historie i Middelalderen og i Reformationstiden.

VI. Kl. Hele Bibelhistorien er gjennemgaet efter Herslebs Lærebog med stadig Benyttelse af Bibelen selv.

V. Kl. Balslevs Lærebog: Troen, Bonnen og Sakramenterne; Herslebs Bibelhistorie: fra 3. Periode i Jesu Liv til Bogens Ende. Ogsaa i denne, saavel som i de 3 fol-

gende Klasser, er Bibelen blevet benyttet i hver Religions-time.

IV. Kl. Balslevs Lærebog: Loven og Sakramenterne; Herslebs Bibelhistorie: fra Rigets Deling under Nehabeam til Jesu Bjergprædiken. Til hver Religions-time er et Psalmevers blevet lært udenad efter „Psalmebog til Kirke og Husandagt.“

III. Kl. Balslevs Lærebog: Troen og Bonnen; Herslebs Bibelhistorie: forfra til Nehabeam. Psalmer som i 4. Klasse.

II. Kl. Balslevs Lærebog: Loven; det nye Testamentes Bibelhistorie efter Daugaards Lærebog og Testamentet selv; Psalmer som anført ovenfor.

I. Kl. Det gamle Testamentes Bibelhistorie efter Daugaards Lærebog og mundtlig Fortælling. Luthers Katekismus. Psalmevers efter den anførte Bog og efter Skolens Morgensange; desuden: „Dejlig er den Himmel blaa“ fuldstændig.

Dansk.

VII. Kl. Thortsens Litteraturhistorie indtil Aar 1754; en Time hver Uge er anvendt til Oplæsning af Skrifter, som henhøre til dette Affnit af Litteraturhistorien. Klassens Disciple have i Aarets Leb hver to Gange forsøgt sig i at holde Foredrag over selvvælgte Gjenstande.

VI. Kl. De vigtigste Stykker af Litteraturhistorien indtil Aar 1814 ere blevne fortalte og senere repeterede dels efter Thortsen, dels efter Holst's poetiske Lærebog, som er anvendt til Oplæsning. Enhver af Disciplene har lært to Digte udenad til Recitation. Af Holberg, Ewald, Wessel, Baggesen og Øhenschlæger er Adskilligt forelæst.

* Stileopgaver i de to øverste Klasser.

VII. Kl. 1. Betydningen af, at Jesus er sandt Menneske. 2.

Et Digt omsat i Prosa. 3, Det græske Liv i den heroiske Tidsalder skildret efter Homer. 4, Kjærlighed skal sjule Synders Mangfoldsdigbed. 5, Per risum multum debes cognoscere stultum. 6, Alexander den Stores Betydning for Orienten. 7, Non cuivis homini contingit adire Corinthum. 8, Med hvilke andre Træk i Karakteren plejer Mistænkelighed at staa i Forbindelse? 9, Er det sandt, at Gjæstfriheden astager, efter som Kulturen tilstager? 10, Christendommens Indførelse i Norden. 11, For mange Ord bekomme dem ilde, som sidde hos koldbrystet Mand. 12, Om Tiggermunkenes Betydning i Middelalderen. 13, Hvilke Hensyn bør vi tage i Omgang med Fattige? 14, a. Folkesprogenes politiske Betydning i den nyere Tids Verdenshistorie. b. Karl den 12. Betydning for Sverrig. 16, Om „Folk“ og „Publikum“ (Excerpt af J. L. Heibergs Afhandling derom i Intelligentsbladene). 16, Hvad forstaes ved Hukommelse, og hvorledes betinger og understøtter den vor Tænkning. 17, Hvorfor fortjener Retsindighed mere end Klegstab Menneskenes Agtelse og Kjærlighed? 18, Skaanes Historie førstilt. 19, a. Macbeth hos Hexene. b. Tiden er kostbarere end Penge.

VI. Kl. 1, I Nøden lærer man sig bedst selv at hende. 2, Hundens Betydning for Mennesket. 3, Asa-Løke skildret efter Øhlenschlægers Baldur. 4, Om Isen i geografist Henseende (Excerpt af en af Schouws Naturstildringer). 5, Hvilke Hensyn bør vi tage ved Valget af vore Omgangsvenner. 6, Erasmi Montauis Liv og Levnet. 7, Hvorfor, og til hvilken Grændse bør Adspredelse søges? 8, Begrebet Bolig (Klassifikation). 9, Løgn har sorte Ben. 10, Hvilen Betydning har et Lands geografiske Beliggenhed og Form med Hensyn til dets aandelige og materielle Optkomst? 11, Tydflands Historie mellem Årene 1555 og 1618. 12, „Kallundborgs Krønike,“ bestrevet for En, som ikke har læst den. 13, En Søndagmorgen om Sommeren paa Landet. 14, Hvilke Hensyn bør vi tage i Omgang med Fattige? 15, „Aftenhøjtid“ af Schack Staffeldt (Parafrase). 16, Hvad forstaes ved Kjærlighed til Næsten, og hvorledes ytrer den sig? 17, Om Duellens Betydning og Berettigelse. 18, Keiser Napoleons Kampe med Huset Østerrig. 19, Planternes Betydning for Mennesket. 20, Leg smager bedst efter Arbeid.

V. Kl. Nordens Mythologi er gjennemgaaet i Forbindelse med Læsningen af Øhlenschlægers „Nordens Guder“

til Pag. 190. Nogle Digte ere lært udenad og et almindeligt Kjendskab til Digtarterne meddelt. 1 Time om Ugen er benyttet til at gjennemgaa de rettede Stile (Opgaver af historisk og råsonnerende Indhold) og til Øvelse i Disposition.

IV. Holsts poetiske Læsebog er benyttet til deraf at recitere udenadlærtte Digte (4) og paavise Ejendommeligheder ved den danske Poesi. Holsts prosaiske Læsebog benyttet til Oplæsning og Øvelse i Sætningsanalyse. Bojesens Sproglære repeteret. 1 af de ugentlige Timer er anvendt til at gjennemgaa Stile og indvove den 22. og 23. Lektion efter Borgens Besledning.

III. Kl. Læseøvelser efter Holsis prosaiske (forfra til Side 89) og poetiske Læsebog med Forklaring og Analyse. 5 Digte ere lært udenad. Bojesens Sproglære. Hver tredie Time er anvendt til skriftlige Øvelser efter Borgen og til at gjennemgaa de rettede Stile, hvorfaf der ugentlig skrives 1 hjemme af fortællende og beskrivende Indhold, else Øversættelser.

II. Kl. Funch-Nøgind-Warburgs Læsebog Pag. 240 til Ende; af Versene bag i Bogen ere lært udenad: No. 29. 45. 50. 51. 52. 53. 57.

I. Kl. Funch-Nøgind-Warburgs Læsebog Pag. 1—173; af Digtene bag i Bogen ere lært udenad: No. 1. 3—5. 7. 8. 10—13. 15—20. 23. 27. 28. 35. 56.

Thidst.

VI. Kl. Hjorts Læsebog, prof. D. S. 385—401, 415—33, 542—550, samt andre spredte Stykker som Extemporal læsning; poet. Del: S. 62—65 og S. 80 til Bogens Ende. Særligt have Disciplene 2 Gange om Maaneden opgivet et selvvalgt Pensum af Forfattere, hvis Værker ere blevne dem aabefalede. Saaledes have de alle f. Ex. læst

en Tragedie af Schiller og et lignende Digterværk af Goethe. En ganske kort Udsigt er meddelt over Litteraturhistorien. Hjorts større Grammatik er benyttet. Mundtlig Stil engang om Ugen; skriftlig ligeledes, saaledes, at denne skiftevis er skrevet hjemme og paa Skolen. Til begge Slags Stil er dels Lorenzens Opgaver, dels Bohrs Historie, dels Diftat benyttet.

V. Kl. Hjorts Læsebog, pros. Del S. 291—329 og 340—61; poet. Del S. 1—3; 5—8; 23—65. Hver Maaned er opgivet et Stykke, mest historisk og beskrivende Prosa, som hver Discipel førstilt har læst. Af Hjorts Grammatik er Formlæren repeteret. Af Wolles Materialier til at udøve Syntaxen ere Reglerne i sidste Halvdel inddøvede ved Exempler. Hver Uge er en Stil streven, engang om Maaneden paa Skolen, ellers hjemme.

IV. Kl. Hjorts Læsebog S. 164—83 og 195—235. Et Par Digte ere lært udenad. Formlæren lært efter Hjorts større Grammatik. Af Wolles Materialier til Syntaxen er omrent den første Halvdel af Reglerne lært og inddøvet ved Exempler. Hver Uge er en Stil streven hjemme efter Lorenzen.

Realisterne have desuden læst Hjorts Læsebog S. 42—74, og hver Uge skrevet en førstilt Stil.

III. Kl. Hjorts Læsebog S. 40—84. Hjorts mindre Grammatik er repeteret; Kjønsreglerne ere lært efter den større. Af Wolles Materialier til at udøve Formlæren er gjennemgaaet S. 64—71. Hver Uge er en Stil streven hjemme, hvortil Dansken er blevet dysteret og gjennemgaaet med Disciplene.

II. Kl. Rungs Læsebog for de lavere Klasser, S. 84—139, 169—197. Af den poetiske Del ere Digtene Nr. 3. 12. 50 lært udenad. Hjorts mindre Spreglære, og i

Forbindelse dermed Bojesens danske; begge dog langtfra fuldstændigt. Mundtlig Oversættelse efter Wolles Materiale, et Udvælg af Exemplerne. Et Diktat om Ugen, eller i den senere Del af Året Opskrivelse af det tidligere i Wolle Væste.

I. Kl. Rung's Læsebog S. 1—27, 34—91. Af Digtene Nr. 3, 6, 7, 8 og 9 læste udenad. Efter at Sætningslæren i Korthed var gjennemgaaet efter Kinchs Spreglære, er det Vigtigste af Bojsningslærrn, baade i Danse og Tydse, læst i Forening efter Kinch og Hjort. Den største Del af Året et Diktat om Ugen.

Franſe.

VI. Kl. Borrings „Etudes littéraires“ fra S. 144—300; Abrahams's Grammatik læst ud og repeteret; Sibberns Stiløvelser 2den Del fra Nr. 56—78 (de lige No.) og 79—90: Extemporal læsning efter Passens Læsebog fra S. 57—143 og af og til mundtlig Extemporalstil efter de sammenhængende Opgaver i Sibberns 2den Del. 1 Time om Ugen er benyttet til skriftlige Øvelser og til at høre Disciplene i, hvad de af fransk Litteratur læse hjemme paa egen Haand.

V. Kl. Borrings „Etudes littéraires“ fra S. 243—330; af Grammatiken Formlæren og Syntaren fra § 316—370; Sibberns Stiløvelser 2den Del fra Nr. 34—51 (de lige No.) 1 Time om Ugen benyttet til skriftlige Øvelser og til at høre Disciplene i, hvad de i Ugens Læb have læst paa egen Haand.

IV. Kl. Borrings Læsebog for Mellemklasser: fra S. 151—185 og fra S. 241—fin. Grammatiken: Bojsningslæren og Syntaren fra § 236—316; Sibberns Stiløvelser 1ste Del fra 50—82 (de lige No.).

III. Kl. Borrings Læsebog for Mellemklasser; fra S.

35—53 og 90—143; af Grammatiken Bojningslæren med de vigtigste Undtagelser og Syntaxen til § 217; Sibbers Stiløvelser 1ste Del, Nr. 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 45, 47, 49.

II. Kl. Borrings „Manuel“ fra S. 41—59, 81—109 og 149—157; Grammatik: Reglerne i Bojningslæren indtil de uregelmæssige Verber med nogen Indøvelse efter 1ste Del af Sibbers Stiløvelser.

Latin.

VII. Kl. Dimittenderne opgive til Afgangseramen:

Cicero: Talerne imod Catilina, Talen for Milo, Talen for det maniliske Forslag (istedetfor denne sidste have Nogle læst Talen for Kong Dejotarus); af de tuskulanske Undersøgelser 1ste og 5te Bog; Seneca om Forsynet (istedet herfor har En læst 2den Bog af Ciceros tuskulanske Undersøgelser); Livius 21de, 22de og 23de Bog (istedetfor denne sidste har En læst 2den Bog); Gallusts Catilina. Virgil: Æneidens 3 første Sange (istedetfor den 3de har En læst 4de Sang); Horats: Et udvalg af Øderne, Brevenes 1ste og 2den Bog samt Ars poetica; udvalgte Elegier af Tibul, Properts og Ovid.

Af hele VII. Klasse er iaaar læst: Livius 21de og 22de Bog; Gallusts Catilina; udvalgte Øder af Horats samt Ars poetica; udvalgte Elegier af Tibul, Properts og Ovid.

Ertemporal læsning i Flemmers Udvalg.

Madvigs latinske Syntax. Tregders latinske Litteraturhistorie. Et Kursus i den gamle Geografi efter Konigsfeldt.

To latinske Stile skrevne ugentlig, den ene paa Skolen uden Hjælpemidler, den anden hjemme; istedetfor Stilen paa Skolen omtrent hver 14de Dag en Version.

VI. Kl. I 2½ Time om Ugen: Livius 22de Bog og

Ciceros Tale for Milo Kap. 1—14. I 2 ugentlige Timer Virgils Eneides 1ste og 4de Sang. Extemporalæsning 1 Time om Ugen: Cæsar de b. G. 1ste og 2den Bog. — Madvigs latinske Grammatik: Orddannelseslæren, Metrikens Grundfætninger og om Hexametret; Syntaren § 411—487.

Tregders latinske Litteraturhistorie: Livius, Cicero, Virgil.

I 2½ Time ugentlig to latinske Stile, i Regelen 1 paa Skolen (difteret) og 1 hjemme; denne efter Ingerslevs Materialier 2den Udgave (omtrent 28 Sider); istedetfor en Stil paa Skolen i Reglen hver 14de Dag en Version efter Henrichsens Opgaver.

V. Kl. Ciceros Tale for det Maniliske Lovforslag; Sallusts Catilina. Ovids Forvandlinger (Blochs Udvælg): IV. IX. (542 Vers).

Extemporalæsning 1 Time ugentlig: Eutropius lib. 8—10 og Cornel. Nepos: Miltiades, Themistokles, Cato og Atticus til 10de Kap.

Sproglære efter Madvig: Syntax, andet Afsnit, Kap. 1—6. — Formlæren fra Kap. 17 (Verber med afvigende Pers. og Sup. i første Konjugation) til Orddannelseslæren; dernæst forfra til Kap. 6.

2 Stile om Ugen, i Reglen 1 paa Skolen og 1 hjemme efter Ingerslevs Materialier, anden Udgave, S. 102—132. En Del af de paa Skolen skrevne Stile blevne difterede efter andre Beger.

Mundlig Oversættelse, Ingerslevs Materialier S. 7—21.

IV. Kl. Silsverbergs Læsebog, S. 47 til Enden. Cæsar de bello Gall. II. III. IV. V., 1—24. De fleste af Phædri Fabler i 1ste, 2den og 3die Bog. Omtrent 1 Time ugentlig anvendtes til mundlig Oversættelse *ex tempore*, dels fra Latin til Dansk efter Cornelius, dels fra Dansk til

Latin efter Ingerslevs Materialier, især Eremplerne til Indsætse af Syntarens andet Afsnit.

Sproglæren efter Madvig: Syntaren, første Afsnit. Formlæren repeteret efter Udgteget. Syntaren er inddøvet ved foresatte Erempler af Trojels Eremplersamling. 2 Stile om Ugen, 1 streven paa Skolen, 1 hjemme (Ingerslevs Mater., S. 40 — c. 64).

III. Kl. Silfverbergs Værebog, S. 1—35. 40—47. — Det vigtigste af Formlæren efter Madvigs Udtog. — Mundtlig Oversættelse efter Trojels Erempler til „Adjektiverne.“ — I Slutningen af Året engang om Ugen skriftlig Oversættelse af lette blandede Erempler.

Græst.

VII Kl. Dimittenderne opgive til Afgangsexamen: Herodoti lib. V—VI (E. Wimmer VI og IX); Xenophont. memorab. lib. I—II (E. Wimmer I og III); Platon. Apologia Socratis og Crito; Demosthenis Tale om „Forholdene paa Chersones“; Luciani dialogi deor., marin. deor. og mortuorum (Hibigers Udgave). (Istedesfor Demosthenes og Lucian har E. Wimmer læst Platons Euthyphro). Af Hom. Odyss. har P. Andersen og J. Lindbeck læst 16—20. Sang. B. Lind, M. Lundsteen og B. Feddersen 15—17 og 19—20. Sang; E. Wimmer 2—3 og 19—20. Sang af Odysseen, samt 6. Sang af Iliaden. — Anth. Græca ed. Tregder, undtagen II, 7, 9—11; III, 14—17; IV, 18—19. V, A, 3, 8, 20, 25 og B. VI, A, 1 og 4; B. 2—3 og 7—9.

Af hele Klassen er læst: Herod. lib. V—VI; Hom. Odys. lib. XIX—XX; Platon. Apologia; Anthologia Græca ed. Tregder: det ovenfor anførte, undtagen de dramati-

ffe Stykker. — Madvigs Ordfojnингслære fra Andet Afsnit til Enden; Bojesens Haandbog: de attiske Antikviteter. — Skriftlig Oversættelse efter Bergs Opgaver til andet Afsnit.

VI Kl. Herodoti lib. VII, 1—50; Xenophont. mem. lib. I og II; Homeris Iliad. lib. II—III. Madvigs Ordfojnингслære første Afsnit. Af Tregders Formlære repeteret til 3. Kapitel (p. 49); Bojesens Haandbog i Antikviteterne: den historiske Oversigt og den heroiske Tidsalder; Bergs Exempler til første Afsnit af Ordfojnингслæren benyttet til skriftlig og mundtlig Oversættelse.

V. Kl. Bergs græske Lærebog for andet Åars Cursus, 5. Afsnit (mytiske Helte) og af 6. Afsnit (Træk af historiske Heltes Liv) No. I, II og III (men No. III ikke repeteret). Xenophont. Anab. lib. III. Homeris Iliad. lib. VI. Hele Tregders Formlære, specielt Alt til den homeriske Dialekt henhørende.

IV. Kl. Bergs græske Lærebog: Første Afdeling og af Sammes Lærebog for andet Åars Kursus de æsopiske Fabler. De danske Stykker i første Afdeling oversatte mundtlig og skriftlig. Tregders Formlære i det Omfang, som er bestemt for denne Klasse.

Hebraisk.

VII. Kl. A. Genesis 21—sin. Jonaas, Haggaias og Zacharias 1—9. Grammatiken repeteret efter Whitte.

VII. Kl. B. Genesis 4—17. Det vigtigste af Grammatiken efter Whitte.

Historie.

VII. Kl. Oldtidens Historie efter Bohr; Nordens Historie efter Fabricius.

VI. Kl. England, Spanien, Portugal, Nederlandene, Helvetien, Tyskland og Italien efter Kofods Udtog.

V. Kl. Rusland, Preussen, Polen, Ungarn, det græs-

ske Rige, Araberne, Tyrkerne, Mongolerne, Perserne og Frankrig efter Kofods Udtog.

IV. Kl. Danmark, Norge, Sverrig, Rusland og Preussen efter Kofods Udtog. Med Realisterne af denne Klasse er endvidere læst: Middelalderen efter Kofods fragmentariske Verdenshistorie, og af den nyere Tids Historie indtil Aar 1700 efter Bohr.

III. Kl. Oldtidens Historie efter Bohr.

II. Kl. Kofods fragmentariske Historie fra „Norden i de ældste Tider“ indtil „Udsigt over Verdensbegivenhederne efter Freden i Paris 1815.“

I. Kl. Samme Bog fra Begyndelsen til „Norden i de ældste Tider.“

Geografi.

VII. Kl. Hele Ingerslevs store Lærebog.

V. Kl. Europa samt Sydamerika, Vestindien og Australien efter samme Bog.

IV. Kl. Asien, Afrika og Nordamerika efter samme Bog.

III. Kl. Europa efter samme.

II. Kl. Hele Ingerslevs mindre Lærebog.

I. Kl. Europa efter samme.

Naturhistorie.

VI. Kl. De lavere Dyr efter Lytken: Dyreriget, som ogsaa har været benyttet til Repetitionen af Hvirveldyrene. Botaniken er repeteret efter Bramsen og Drejers Lærebog.

V. Kl. Det menneskelige Legeme. I Botanik er lært de naturlige Familier og det linneiske System repeteret.

IV. Kl. Det menneskelige Legeme med Undtagelse af Musklerne og Nervesystemet. I Botanik: Indledningen til § 14 og det linneiske System.

III. Kl. Indledningen til Botaniken og det linneiske

System. Til Øvelse have Disciplene haade i denne og de foregaaende Klasser haft Planter med paa Skolen.

II. Kl. Fuglene, Krybdyrene, Padderne, og Fiskenes efter Lykens mindre Værebog.

I. Kl. Pattedyrene efter samme Værebog.

I V—III Kl. have de samme Værebøger været benyttede som i VI Kl.

Naturlære.

VII. Kl. A. Den mekaniske Del efter Ørsted's Værebog fra Almindelig Bevægelseslære og ud til „Stemmeorganet og Høreorganet“, den kemiske Del fra Elektromagnetismen og ud efter Müllers Værebog.

VII. Kl. B. Den mekaniske Del forfra til Almindelig Bevægelseslære, den kemiske forfra til Varmelæren.

Geometriske Discipliner.

VII. Kl. A. Trigonometrien efter Ramus, den matematiske Geografi efter Steen. Repetition af Geometrien, Stereometrien og Trigonometrien samt den matematiske Geografi.

VII. Kl. B. Stereometrien efter Ramus, læst og repeteret; Repetition af Oppermanns Geometri.

VI. Kl. Oppermanns Geometri 2. Bog med Forbigaaelse af 369—373, 377—428, 441, 450—485, 490—494, 497 og fra 499 og ud. Afsnittet om Cirklen er læst efter Distat. Opgaverne IX, 1—15, X og XI ere gjenemgaaede.

V. Kl. Oppermanns Geometri 1. Bog fra § 7 til 2. Bog med Forbigaaelse af § 10 og § 11 b, 295—306, 322—325, 328 og ud. Opgaverne til IX. 16.

IV. Kl. Oppermanns Geometri forfra til § 7 med Forbigaaelse af § 3, 94—96.

Arithmetik og Regning.

VII. Kl. A. Hele Arithmetiken repeteret.

VII. Kl. B. Ligninger af 2. Grad, Logarithmer og Rækker.

Begge Partier have 1 Gang om Ugen haft Opgaver til Udarbejdelse hjemme og 1 Gang om Maanedens en Opgave paa Skolen at besvare uden noget Hjælpemiddel.

VI. Kl. Efter Bergs Arithmetik er gjennemgaet og indøvet Roduddragning, om irrationale Størrelser, Regning med Rodstørrelser, Potenserxponenten 0 og negative Exponenter, brudne Potenserxponenter, Kvadrat- og Kubikrods Uddragning. Opgaver til Udarbejdelse hjemme 3—4 Gange om Maanedens.

V. Kl. Decimalbrof, Potensering, Bogstavregning, Tals Delelighed, Proportioner. Steens mathematiske Opgaver ere gjennemgaaede fra 148 indtil Blandede Opgaver med enkelte Forbigaaelser.

IV. Kl. Steens Indledning til Proportioner, Steens mathematiske Opgaver til 156.

III. Kl. Reguladetri i Brof med hele Klassen, enkelte Disciple have tillige indøvet omvendt og sammensat Reguladetri. Steens Indledning til Arithmetiken er læst forfra indtil Brof.

II. Kl. Efter Jacobsens Negnebog er her behandlet de 4 Species i Brof, blandede Opgaver i samme, Resolution samt Reduktion og Reguladetri i Brof; istedenfor Reguladetri i Brof have ogsaa nogle blot repeteret Reguladetri i hele Tal med Anvisning til Paritagning. Hovedregning 2 Timer ugentlig.

I. Kl. Efter samme Bog, som foran, er her repeteret de 4 Species i benævnte Tal, Reguladetri i hele Tal; fles-

re have gjort Begyndelsen med Bref. Hovedregning 2 Timer ugentlig.

5. Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

Baade Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger have faaet Tilvert saavel ved Forsendelser fra Kultusministeriet som ved Indkjøb for den bevilgede Budgetsum. Fortegnelse over de anskaffede Bøger og Naturalier skal blive meddelt i næste Åars Program.

6. Fordeling af Beneficierne i Skoleaaret 1856—57.

A. Højeste Stipendium 50. Rd.

(10 Rd. at udbetale, 40 at opslægge).

1. P. M. S. Andersen. 2. L. F. A. Wimmer. 3.

B. C. Schousboe. 4. P. J. Pedersen.

B. Mellemste Stipendium, 35 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 25 Rd. at opslægge.)

1. H. G. Tranberg. 2. P. J. Hansen. 3. J. A. Sparreohn. 4. C. L. Terkelsen. 5. S. J. Sørensen.
6. C. H. E. Jacobi.

C. Laveste Stipendium, 20 Rd.

(10 Rd. at udbetale, 10 Rd. at opslægge.)

1. H. B. Tejsen. 2. J. T. Fabricius. 3. J. E. Wraae. 4. C. D. H. Zwit. 5. C. T. P. Bendtsen.
6. D. C. S. Stephensen. 7. P. T. D. Niis.

D. Fri Undervisning.

(Foruden Stipendiærerne)

1. C. N. Hansen. 2. C. B. L. E. Trojel. 3. D. P. B. T. Tiedje. 4. O. N. E. Barfoed. 5. T. A. Stephensen. 6. F. T. F. Olivarius. 7. C. H. G.

Dirks. 8. J. A. C. Jørgensen, samt som extraordincære
Gratister: 9. J. H. Jacobi. 10. S. C. Røis.

E. Undervisning mod nedsat Betaling.

1. L. A. N. Helms. 2. J. M. Krag. 3. L. J.
Böttiger. 4. G. P. B. Nielsen.

E. Det Borckße Legat.

(omtrent 24 Rd. til lige Deling mellem 2 Disciple.)

1. P. M. S. Andersen. 2. D. M. Lundsteen.

G. Det Moltkesse Legat.

1. L. A. N. Helms. 2. C. B. L. E. Trojel.

H. Vis Missens Legat,

fundatsmæssigen uddelt af Lærerfollegiet d. 22. Decbr. 1856.

I. Understøttelsesportioner.

a. Første Grad (44 Rd.)

1. L. J. A. Wimmer (stille som Flidsbelønning). 2.
P. J. Pedersen (stille som Flidsbelønning). 3. J. M. Krag.
4. T. A. Stephensen.

b. Anden Grad (22 Rd.)

1. H. G. Tranberg. 2. J. A. Sparrevohn. 3. C.
L. Terkelsen. 4. S. J. Sørensen. 5. C. B. Sørensen.
6. D. P. B. T. Tiedje. 7. C. D. H. Zwit. 8. J. E.
Wraae. 9. P. C. D. Therkildsen. 10. D. N. E. Bar-
foed. 10. J. A. C. Jørgensen.

c. Tredie Grad (15 Rd.)

1. J. T. Fabricius.

II. Flidsbelønninger.

a. Første Grad (16 Rd.)

1. P. M. S. Andersen. 2. J. B. Lindbeck.

b. Anden Grad (12 Rd.)

1. H. B. Tejsen.

c. Tredie Grad (8 Rd.)

1. C. B. Lind. 2. D. M. Lundsteen. 3. B. C. Schous-

boe. 4. V. J. Beittiger. 5. H. C. A. Bolvig. 6. N. C. C. Tranberg. 7. J. H. Stephensen. 8. S. C. Niis.

Af hjemfaldne Oplagspenge af det Nissenske Legat tildeles i Martsmaaned d. 2. Studenterne Th. Müller og Th. J. Diderichsen en Sum af 67 Rd. 1 Mt. 8 β til lige Deling.

**7. Summarisk Udtog
af Skolens Regnskaber for Finansaaret fra 1. April 1856,
til 31. Marts 1857.**

A. Skolens almindelige Regnskab.

Indtægts Beløbet var ialt	29,705 $\text{R} \beta 4\frac{1}{2}$
Udgifts-Do.	27,629 — $36\frac{1}{2}$
	<hr/>
	Beholdning 2,075 $\text{R} \beta 61$

B. Bibliotheket.

Indtægt	359 $\text{R} \beta 82$
Udgift	377 — 85
	<hr/>
	Underbalance 18 $\text{R} \beta 3$

C. Stipendiefonden.

Indtægt	2,319 $\text{R} \beta 43$
Udgift	2,070 — 6
	<hr/>
	Beholdning 249 $\text{R} \beta 37$

D. Thurah-Galsters Legat.

Indtægt	30 $\text{R} \beta 5$
Udgift	— 58
	<hr/>

Beholdning, som er indsat i Sparekassen 29 $\text{R} \beta 43$

E. Nissens Legat.

Indtægt	570 $\text{R} \beta 10\frac{1}{2}$
Udgift	568 — 64
	<hr/>
	Beholdning 1 $\text{R} \beta 42\frac{1}{2}$

S h e m à
 over de offentlige Examiner i Ribe Kathedralskole
 for Året 1857.

A. Skriftlige Examiner.

1. Skriftlig Afgangsexamen.

Tirsdag d. 23. Juni Form. Kl. 9—1 Udarbejdelse i
 Modersmaalet.

Efterm. Kl. 4—8 Oversættelse fra
 Latin på Dansk.

Onsdag d. 24. Juni Form. Kl. 9—1 Latinst Stil.
 Efterm. Kl. 4—8 Arithmetisk Op-

gave.

Torsdag d. 25. Juni Form. Kl. 9—1 Geometrisk Opgave.
 Efterm. Kl. 4—8 Tydsk Stil.

**2. Den skriftlige Hovedexamen afholdes i de Dage,
 som gaae uørkest foran den mundtlige Del af Skolens
 Hovedexamen.**

**B. Mundtlig Afgangsexamen og Skolens Hoved-
 examen.**

(De med udhævet Tryk betegnede Fag høre til Afgangsexamen.)

Fredag d. 10. Juli.

Kl.	1ste Værelse.	Kl.	2det Værelse.
7	Latin.	7	Naturhistorie.*)
10½	Historie.	10½	Tydsk.

3die Værelse.

7 — 9½ Fransf III Kl.

9½ — 10½ Historie I Kl.

10½ — 1 Regning II Kl.

Lørdag d. 11. Juli.

	1ste Værelse.		2det Værelse.
7	G्रæst.	7 — 10½	Mathem. VII B.
10	Hebraisk.	11	Fransf.
11½ — 1	Historie IV. Kl.		

3die Værelse.

7 — 10½ Tydsk III Kl.

10½ — 12 Geografi V Kl.

12½ — 1 Naturhistorie I Kl.

*) Examinationerne i dette Fag foretages i det naturhist. Museum.

Mandag d. 13. Juli.

Kl.	Øste Værelse.	Kl.	Østet Værelse.
7	Religion.	7	—10 Mathem. IV Kl.
10	Geografi.	10 —12½ Religion. VII B.	

Østet Værelse.

7	—7½ Geografi I Kl.
8	—9½ Fransk II Kl.
10	—12 Latin V Kl.

Eftermiddag Kl. 6 Sangprove.

Tirsdag d. 14. Juli.

	Øste Værelse.		Østet Værelse.
7	—10 Latin VII B.	7	—9½ Religion IV Kl.
11	—1 Religion V Kl.	9½	—11 Naturhistorie II Kl.
		11½	—1 Græst IV Kl.

Østet Værelse.

7	—10½ Mathematik V Kl.
10½	—1 Dansk III Kl.

Onsdagen d. 15. Juli.

	Øste Værelse.		Østet Værelse.
7	—9½ Græst VII B.	7	—11 Arithmetik III Kl.
9½	—10½ Religion VI Kl.	11	—1 Latin IV Kl.
11½	—1 Historie VII B.		

Kl. Østet Værelse.

7	—9 Naturhistorie IV Kl.
9	—10½ Dansk II Kl.
11	—1½ Geografi III Kl.

Torsdag d. 16. Juli.

	Øste Værelse.		Østet Værelse.
7	—9 Latin VI Kl.	7	—9 Naturhist. V Kl.
9	—10½ Fransk V Kl.	9	—11½ Historie III Kl.
10½	—1 Mathemat. VI Kl.	11½ —1½	Dansk IV Kl.

Østet Værelse.

7	—9 Religion II Kl.
10	—11 Religion I Kl.
11½	—1 Geografi II Kl.

Fredag d. 17. Juli.

kl.	1ste Værelse.	kl.	2det Værelse.
7	Fysif	7	—9½ Tydss V kl.
9½ —11	Græst VI kl.	9½ —11	Dansk V kl.
11 —1	Fysif VII B.	12 —1	Dansk VI kl.

3die Værelse.

7	—8½ Tydss I kl.
9½	—11 Historie II kl.
11½ —1	Franst IV kl.

Eftermiddag kl. 6 Gymnastikprøve.

Lørdag d. 18. Juli.

kl.	1ste Værelse.	kl.	2det Værelse.
7	Mathematik	7	—8½ Historie V kl.
11½ —12½	Dansk VII B.	8½ —11½	Religion III kl.
		11½ —1	Græst V kl.

3die Værelse.

7	—10 Latin III kl.	8½	—10 Hebraiss VII B.
10 —10½	Dansk I kl.		
11½ —1½	Tydss II kl.		

Mandag d. 20. Juli.

kl.	1ste Værelse.	kl.	2det Værelse.
7	—9½ Naturhist. III kl.	7	—8½ Historie VI kl.
		9½ —11	Geografi IV kl.

3die Værelse.

7	—9 Tydss IV kl.
9	—11 Regning I kl.

(Kl. 4 Censur.)

Tirsdag d. 21. Juli, om Morgenen kl. 8, prøves de nyindmeldte Disciple.

Onsdag d. 22. Juli kl. 8 Dimission og Translokation, hvorefter Sommerferien begynder, hvilken varer til Mandag d. 24. August, Morgen kl. 8.

Disciplenes Fædre og Værger samt andre Skolens og Videnskabernes Belyndere indbydes herved til at bære de mundtlige Examiner med deres Nærværelse.

Ribe Kathedralskole d. 30. Juni 1857.

C. S. A. Bendtsen.

後重慶即將一時無事，到各處去走走。

1996-1997 学年第一学期

1990-1991 1991-1992 1992-1993 1993-1994 1994-1995

Digitized by srujanika@gmail.com

55-27-2024, written 9/10/87.

Opportunities exist to expand further in Europe.

—
—
—
—
—

REFERENCES

卷之三十一

1996-1997
1997-1998

本草綱目 卷之三十一

1990-1991 学年 第一学期

THE GENEALOGY OF THE HOUSE OF BRUNSWICK-LÜNEBURG

22° 30' 20"

卷之三十一

19. *Leucosia* sp. (Diptera: Syrphidae) was collected from the same area as the *Chrysanthemum* plants.

1970-1971
200-400 100000 ALL 6

卷之三十一

第二十一章 亂世裏的忠義

卷之三十一

廣西壯族人民抗擊新冠肺炎疫情

第四節 資本主義的社會主義

“我就是想跟你说，你不能这样对我。”

1976-1977 学年第一学期

卷之三

卷之三

ANSWER TO THE CHIEF QUESTIONS

卷之三十一

— 11 —

新編《中華書局影印》